

23 oktober 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

KFKS-2023-00721

§ 324

Remiss – En översyn av vissa frågor om offentliga biträden (Ds 2023:14)

Yttrande till Justitiedepartementet

Beslut

Kommunstyrelsen antar yttrande enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 13 september 2023.

Sammanfattning av ärendet

Nacka kommun har fått Ds 2023:14 En översyn av vissa frågor om offentliga biträden på remiss från Justitiedepartementet. Remissen ska besvaras senast den 1 november 2023. Promemorian innehåller främst förslag som berör offentliga biträden och hantering av uppgifter om offentliga biträden, tolkar med flera inom migrationsprocessen. Dessutom finns förslag som berör offentliga biträden generellt. Regeln om när ett offentligt biträde kan sätta någon annan i sitt ställe, s k substitution, skärps och tillstånd ska krävas för substitution. Ändringen ska gälla offentliga biträden i alla måltyper, även mål enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, och lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, LVM. Det är enbart remissens förslag om att tillstånd ska krävas för substitution som berör socialnämnden, eftersom nämnden behöver ge ett sådant tillstånd om handläggningen inte har överlämnats till förvaltningsrätten. Regeringen förväntar sig inte någon större arbetsbörda och de ekonomiska konsekvenserna bedöms som marginella för berörda myndigheter

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott den 10 oktober 2023 § 141

Tjänsteskrivelse från juridik- och kanslistaben daterad den 13 september 2023

Bilaga 1 Förslag på yttrande

Bilaga 2 Utdrag ur Ds 2023:14 En översyn av vissa frågor om offentliga biträden -
Sammanfattning och författningsförslag

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det bara fanns ett förslag till beslut –arbetsutskottets förslag – och fann att kommunstyrelsen hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2023-10-23

Dnr: KFKS-2023-00721

YTTRANDE

Yttrande över Ds 2023:14 En översyn av vissa frågor om offentliga biträden

Nacka kommun har enbart synpunkter på förslaget om tillstånd till substitution av offentligt biträde, eftersom det berör socialnämndens ansvarsområden. Synpunkterna redovisas under rubriken nedan. I övrigt har kommunen inga synpunkter på de förslag som getts.

Kravet på tillstånd för substitution av offentligt biträde

För Nacka kommuns del berör reglerna om substitution ärenden enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU och lagen om vård av missbrukare i vissa fall, LVM.

Nacka kommun önskar betona vikten av att LVU- och LVM-processerna inte försenas genom de föreslagna reglerna. Beslutsfattande inom kommunen skiljer sig åt mot det som förekommer inom till exempel domstolarna. En domare som handlägger ett mål i en domstol har genom sin befattning en frihet att besluta om handläggningen av målet. Motsvarande gäller inte för socialnämnden, då alla beslut som tas på delegation ska ha sin förankring i nämndens delegationsordning. I kommunallagen finns inga bestämmelser som ger de anställda någon självständig beslutanderätt. Av praxis följer dock att de har rätt att fatta sådana beslut som är av rent förberedande eller rent verkställande art. Var den exakta gränsen går mellan beslut som kräver delegering och sådana åtgärder som anses vara ren verkställighet, så kallat faktiskt handlande, är inte självklart. Denna gränsdragning har betydelse för möjligheten att överklaga beslutet genom laglighetsprövning. Nämndsbeslut av rent förberedande eller rent verkställande art får inte överklagas (13 kap. 2 § andra punkten kommunallagen, KL).

I promemorian har regeringen uttryckt att det saknas skäl för att beslut om tillstånd till substitution ska gå att överklaga. Detta talar för att tillståndet utgör

ett så kallat faktiskt handlade som får beslutas av den anställda utan delegation. Helt klart är det dock inte.

Nacka kommun anser därför att regeringen, för att samma skyndsamma hantering av tillståndet ska vara möjlig för kommunen som för domstolarna, bör tydliggöra att det här rör sig om ett så kallat faktiskt handlande. Nacka kommun förutsätter annars, i avsaknad av närmare anvisningar för kommunens beslutsfattande, att ett beslut om tillstånd till substitution kan ges formlöst och fattas på handläggarnivå.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande
Nacka kommun

Victor Kilén
Stadsdirektör
Nacka kommun